

COLOFON

Samenstelling Jaarverslag:

Stichting Kerk in Nood

Vormgeving:

Birgitta Grafische Vormgeving

Foto's:

Ismael Martinez Sanchez: pagina 1 en pagina 13

Overige foto's: Kerk in Nood

Contact:

Kerk in Nood

Peperstraat 11-13

5211 KM 's-Hertogenbosch

Tel.nr.: 073 - 613 08 20

info@kerkinnood.nl

www.kerkinnood.nl

Giften:

Giften zijn van harte welkom op rekeningnummer

NL27 ABNA 0503 0402 31 t.n.v. Kerk in Nood

ANBI Stichting

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG

Inleiding	5
Over Kerk in Nood (doelstelling, missie en visie)	5
Governance en bestuur	6
Doelrealisatie	7
Communicatie met belanghebbenden	8
Maatschappelijke aspecten	9
Belangrijkste risico's en onzekerheden	9
Financieel beleid en financiële resultaten	10
Toekomst	11
Ten slotte	11
Begroting 2022	12

JAARREKENING

Balans	15
Staat van baten en lasten	16

TOELICHTING

Algemeen	17
Grondslagen voor waardering	17
Grondslagen voor bepaling saldo van baten en lasten	17
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de baten en lasten	21

CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25
---	----

Bestuursverslag

INLEIDING

Het verslagjaar was het tweede achtereenvolgende jaar waarin de coronapandemie van grote invloed was. De pandemie beïnvloedde opnieuw de wijze waarop Kerk in Nood in Nederland haar werkzaamheden kon doen, maar vergrootte helaas ook de nood op zoveel plaatsen in de wereld verder. Zo bleven priesters en religieuzen in tal van landen tijdens nieuwe lockdowns verstoken van de middelen voor levensonderhoud. Dankzij de inkomsten van misintenties en andere donaties kon Kerk in Nood hen in deze grote nood tot steun zijn. Via onder meer pastorale projecten kon Kerk in Nood talrijke medegelovigen wereldwijd bijstaan, die in hun moeilijke situatie deze solidariteit hard nodig hadden. Dit werd mogelijk gemaakt door de vele donateurs waarvan giften werden ontvangen en dankzij de begunstigers die zijn overleden en het werk van Kerk in Nood in hun testament hadden bedacht. Dankzij al deze weldoeners kon Kerk in Nood in Nederland ook verder werk maken van het geven van informatie en voorlichting op thema's als christenvervolging en godsdienstvrijheid en van het laten klinken van de inspirerende verhalen van geloofsgetuigen uit andere delen van de wereld. De 2021-uitgave van het internationale rapport over de Vrijheid van Godsdienst van de internationale Kerk-in-Nood-organisatie (ACN international) maakte nog eens duidelijk hoe belangrijk het is om op te komen voor godsdienstvrijheid in het algemeen en voor vervolgte Christenen in het bijzonder. Onder meer met een succesvolle "RedWednesday" werd hiervoor aandacht gevraagd. Niet op de laatste plaats riep Kerk in Nood ook in 2021 op tot gebed: alle weldoeners die hebben meegebeden, mogen vertrouwen hebben in de werkzaamheid van hun gebed, dat met name ten goede kwam aan medegelovigen overal ter wereld.

OVER KERK IN NOOD (DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE)

Kerk in Nood, ook wel ACN Nederland genoemd, is een stichting naar Nederlands recht met als statutaire naam: "Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland". De stichting, gevestigd te 's-Hertogenbosch, maakt deel uit van de internationale koepelorganisatie ACN (Aid to the Church in Need), een in Vaticaanstad gevestigde pauselijke instelling met het centrale kantoor in Königstein i.T. (Duitsland).

In artikel 2 van de voor het laatst op 18 april 2018 gewijzigde statuten van de stichting is de statutaire doelstelling als volgt geformuleerd (artikel 2 van de gewijzigde statuten d.d. 18 april 2018): *"De Stichting heeft ten doel in samenwerking met de autonome publieke vrome stichting naar pauselijk recht: Auxilium Patienti Ecclesiae, opgericht door paus Benedictus XVI bij chirograph van 4 november 2011, de moederstichting, acties en initiatieven te bevorderen met een pastoraal en religieus karakter vooral waar de Kerk vervolgd wordt of het hoofd moet bieden aan andere moeilijkheden in de vervulling van haar zending. De Stichting kan hulp bieden aan vluchtelingen, afkomstig uit gebieden waar de Kerk vervolgd wordt. Om haar doel te kunnen vervullen doet de Stichting een beroep op de geestelijke hulp van de gelovigen en op de vrijgevigheid van allen die haar werk willen steunen. De Stichting zal haar taak uitoefenen in overeenstemming met de leer van de Rooms-Katholieke Kerk en geïnspireerd vanuit de katholieke gemeenschap."*

In artikel 3 van de statuten van de voornoemde Pauselijke instelling krijgt de doelstelling een nadere concretisering en invulling, die voor Kerk in Nood Nederland neerkomen op de volgende trias:

- 1 | Het doen interesseren van de Nederlandse samenleving voor het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en voor het thema van christenvervolging in het bijzonder.
- 2 | Evangelisatie en pastoraal: hieronder is begrepen het voorlichten, informeren en inspireren van gelovigen in Nederland, als leden van een internationale familie en Wereldkerk, ter zake van de situatie van de Christenen waar ook ter wereld, bijzonder waar zij vervolgd worden of anderszins in pastorale nood zijn, om hen tot gebed voor die medegelovigen te bewegen.
- 3 | Het werven van gelden die het mogelijk maken dat vanuit het centrale kantoor projecten worden gesteund die wereldwijd de Christenen in vervolging of in pastorale nood ten goede komen.

Kerk in Nood is de enige katholieke organisatie die in Nederland structureel aandacht vraagt voor de thema's godsdienstvrijheid en christenvervolg en vervult in de Nederlandse samenleving dan ook een spilfunctie ter zake.

Het een en ander komt terug in onze (internationale) missie, visie en richtlijnen:

Onze missie

Als katholieke liefdadigheidsinstelling steunen we de gelovigen, waar ze ook worden vervolgd, onderdrukt of in nood zijn, door middel van informatie, gebed en actie.

Onze visie

Een wereld waarin het christendom overal kan bloeien.

Onze richtlijnen

- 1 | Wij zijn trouw aan de Heilige Vader. Als Pauselijke Stichting nemen we deel aan de universele missie van de Kerk.
- 2 | Wij dienen de zaak van de Evangelisatie. We reageren moedig op de uitdagingen van de tijd en volgen daarbij de leer van de Kerk.
- 3 | Wij zijn toegewijd aan de vervolgte Kerk. Door getuigenissen van geloof te delen, bouwen we een brug van naastenliefde tussen onze weldoeners en begunstigden.
- 4 | Wij zijn bewaarders van de vrijgevigheid van onze weldoeners. Wij verrichten moderne, transparante en effectieve fondsenwerving en voeren een dienovereenkomstige administratie.

ACN (Aid to the Church in Need: Kerk in Nood als internationale organisatie, waartoe alle nationale kantoren samen met het centrale internationale kantoor behoren) ondersteunt pastorale projecten in ongeveer 150 landen overal ter wereld. De selectie en monitoring van deze projecten is neergelegd bij het centrale kantoor van ACN in het Duitse Königstein i.T., waar ACN international is gevestigd en waar ook voor de gehele internationale koepelorganisatie een projectenafdeling is ingericht (in voorkomende gevallen wordt een nationaal kantoor zoals het Nederlandse wel om advies gevraagd). ACN brengt jaarlijks een geconsolideerde jaarrekening en een activiteitenrapportage uit. Dit jaarverslag beperkt zich tot de activiteiten en financiën van Kerk in Nood in Nederland. Kerk in Nood is in Nederland een ANBI-instelling en niet vennootschapsbelastingplichtig. In het vervolg van dit verslag zal de Nederlandse stichting steeds als Kerk in Nood worden aangeduid, de internationale organisatie waarvan Kerk in Nood in Nederland deel uitmaakt, als ACN.

GOVERNANCE EN BESTUUR

Kerk in Nood kent een toezichthoudend bestuur bestaande uit minimaal vijf leden, dat jaarlijks de begroting en de jaarrekening vaststelt en toeziet op de interne naleving van de doelstellingen. De leiding is in handen gelegd van een directeur, in dienst van Kerk in Nood.

Bij de opstelling van de begroting en jaarrekening wordt tevens rekening gehouden met de afgesproken internationale (ACN-)richtlijnen. De cijfers worden ook internationaal geconsolideerd en de geconsolideerde jaarrekening is op haar beurt onderhevig aan accountantscontrole.

Binnen de organisatie bestaat er een klokkenluidersregeling, alsmede een gedragscode voor de medewerkers die met name gericht is op de externe communicatie. Voor donateurs bestaat er een klachtenregeling, die tevens voorziet in de mogelijkheid tot het in beroep gaan bij het bestuur.

Het bestuur van Kerk in Nood was per 31 december 2021 als volgt samengesteld:

Mr. G.C. Vergouwen : voorzitter;
Dr. J.W.M. Beenakker : secretaris;
Mr. N.J. Adema : penningmeester;

Mevr. S.E.M. Scholey -Snoeren : lid;
Mgr. drs. R.G.L.M. Mutsaerts : lid (tevens geestelijk adviseur).

Gedurende het verslagjaar werd de functie van directeur vervuld door drs. P.A.M. Broeders, diaken. De leden van het bestuur genieten geen bezoldiging. Voor de bezoldiging van de directeur en de grootte van de personeelsformatie zij verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

DOELREALISATIE

Als eigenstandige organisatie en Nederlandse stichting maakt Kerk in Nood keuzes omtrent strategische vraagstukken en beslist zelfstandig welke activiteiten worden uitgevoerd om haar doelen te verwezenlijken. Wel kan Kerk in Nood daarbij desgewenst gebruik maken van materialen die binnen de ACN-koepelorganisatie internationaal worden aangeboden. Om haar doelstellingen te realiseren verrichte Kerk in Nood in het verslagjaar onder meer de volgende activiteiten.

Kerk in Nood onderhield ook in 2021 in Nederland contacten met media (onder meer door het uitbrengen van persberichten), met politici met de Nederlandse speciaal gezant voor religie en levensovertuiging, drs. J. Douma, zij het dat dit vanwege de coronapandemie beperkt bleef tot louter mail- en telefonische contacten. Aan alle leden van de - na de tweede-kamer-verkiezingen - nieuw samengestelde buitenlandcommissie werd de executive summary van het rapport Vrijheid van Godsdienst ter beschikking gesteld. Kerk in Nood brengt dit belangwekkende rapport ook altijd graag breed in Nederland onder de aandacht en dat leidde tot een aantal artikelen in Nederlandse kranten en tot belangstelling van christelijke radio- en tv-stations.

In november werd voor de vierde maal “RedWednesday” georganiseerd. Het gaat hierbij om een inmiddels internationale actie, die een aantal jaren geleden door één van de zusterkantoren werd geïnitieerd. Daarbij worden gebouwen (vooral kerkgebouwen) rood aangelicht, om aandacht te vragen voor het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en het grote probleem van de christenvervolging in het bijzonder. Ook in 2021 werden er in Nederland weer ongeveer honderd kerkgebouwen rood aangelicht, verspreid over het hele land. Vanwege de coronapandemie bleven net zoals in het voorgaande jaar de meeste van deze kerken op die avond gesloten, terwijl er in 2019 vaak een Eucharistieviering of gebedsviering plaatsvond die in het teken van de vervolgte gelovigen stond. Op de avond bood Kerk in Nood wel weer een online-programma, tijdens welke tussen diverse deelnemende locaties werd geschakeld.

De coronapandemie had net zoals in 2020 grote invloed op de hoeveelheid lezingen die Kerk in Nood in parochies en op andere plaatsen kon verzorgen: tussen de lockdowns in kon er maar 1 lezing op locatie verzorgd worden (in 2019 waren dat nog 23 lezingen op 23 locaties). Deze lezingen kunnen handelen over diverse thema's, waarvoor we onze internationale expertise en kennis kunnen inzetten. In de loop van 2020 werd gestart met (Zoom-)webinars, maar omdat dit geen al te groot succes bleek, werd dit instrument behoudens voor “RedWednesday” (zie hiervoor) in 2021 niet ingezet. Wel werden begin 2021, verspreid over een aantal weken, op het YouTube kanaal van het bisdom Haarlem Amsterdam 4 uitzendingen over “Martelaren van nu” gebroadcast. In de veertigdagentijd was er een online-Avond van de Martelaren, tijdens welke de kruisweg werd gebeden en getuigenissen ten gehore werden gebracht. Deze speciale Avond van de Martelaren werd voorgegaan door de geestelijk assistent van Kerk in Nood, Mgr. Mutsaerts, en opgenomen in de Sint-Lambertuskerk in Haarsteeg. Voor het voor deze avond samengestelde gebedspakket, dat deelnemers thuis konden ontvangen om mee te bidden, bleek veel belangstelling te bestaan. Er werd dan ook door honderden mensen op ingetekend. Op 24 juni, het Hoogfeest van het H. Hart van Jezus, was er voor het eerst een internationale “Dag van de Weldoeners”. Deze dag staat in het teken van het dankjewel dat projectpartners uit heel de wereld willen zeggen voor wat de weldoeners van Kerk in Nood voor hen betekenen. In Nederland was er een online-bijeenkomst, met een H. Mis uit de huiskapel, gecelebreerd door de geestelijk assistent, en met een aantal video-bijdragen van priesters en religieuzen uit heel de wereld.

In september bleek de pandemie zodanig geluwd dat het mogelijk was om weer wel een fysieke Kerk-in-Nood-inspiratiedag op locatie te houden, als opvolger van de Ontmoet de Wereldkerk-bijeenkomsten uit het verleden. Deze dag, die ook bedoeld was als een moment van ontmoeting met en tussen weldoeners, werd gehouden in De Maaspoort in 's Hertogenbosch, in samenwerking met de Nederlandse tak van KISI God's singing kids. Na een H. Mis met als hoofdcelebrant de emeritus-bisschop van 's Hertogenbosch, Mgr. Hurkmans, was er een gesprek met priester Obasogie, uit het door islamistisch geïnspireerde terreur geteisterde deel

van Nigeria, rond het thema hoop, gevolgd door een bezinning over vervolging, martelaarschap en vergeving door de bisschop van 's Hertogenbosch, Mgr. De Korte. De dag werd afgesloten met de Nederlandstalige première van de KISI musicalproductie "Ruth", naar het gelijknamige Bijbelboek. Bij dit middagdeel waren bijna 1000 mensen aanwezig, die ook een korte introductiefilm over Kerk in Nood kregen te zien. Bij volgende Ruth-opvoeringen was Kerk in Nood ook aanwezig, onder meer met een stand, om zich zo aan het publiek te presenteren.

In september en oktober werd op verzoek van de bisschop van Breda, Mgr. Liesen, in de kathedrale parochie van Breda de cursus 'Uitdagingen van de Wereldkerk' gegeven. De cursus, ontwikkeld in samenwerking met het Sint-Franciscuscentrum, biedt geïnteresseerden lessen voor de eigen Nederlandse situatie vanuit een Wereldkerkelijk perspectief en telde vooralsnog 18 cursisten.

Om de doelen te kunnen blijven realiseren werd het CRM-systeem van Kerk in Nood in de loop van 2021 vervangen. Ook daarmee verband houdende andere software werd vernieuwd. Bovendien is de vervanging van het boekhoudprogramma ingezet. Het een en ander vroeg gedurende het verslagjaar veel aandacht.

Kerk in Nood ondersteunt in ACN-verband Christenen over de hele wereld waar zij worden vervolgd of onderdrukt of waar zij in pastorale nood zijn. Dit doet Kerk in Nood door informatie, gebed en actie. Over de projecten die via ACN in ongeveer 150 landen worden gerealiseerd, wordt jaarlijks internationaal een separaat "Activity Report" uitgebracht, dat onder meer via de internationale website in te zien is (zie: www.acninternational.org/about-us/acn-activity-report/). In 2021 is een bedrag van € 3.200.000 afgedragen aan het internationale werk van ACN voor onder meer die projecten.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Kerk in Nood heeft een eigen website (www.kerkinnood.nl) en is aanwezig op de sociale media. Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven voor een regelmatige mail, de E Zine. Via deze nieuwsbrief kunnen ze vooral concrete en actuele informatie over de situatie van vervolgte Christenen wereldwijd ontvangen.

Ter inspiratie en informatie ontvangen de weldoeners achtmaal per jaar de "Echo der Liefde", die is afgeleid van de internationale uitgave. Geldwerving geschiedt vooral via brieven, daaronder twee brieven in het kader van een zogenoemde campagnemailing. In beginsel wordt ook altijd opgeroepen tot gebed.

Speciaal voor de weldoeners was er, zoals hiervoor gezegd, de eerste Dag van de Weldoeners, met de bedoeling om hen wat in het zonnetje te zetten. Ook telefonische contacten werden gebruikt om de relaties met weldoeners in deze pandemietijd te onderhouden. Daarnaast was er natuurlijk de voornoemde Inspiratiedag. Op het gebied van meer persoonlijke contacten waren er verder enkele coronaproof ontvangsten op het kantoor van Kerk in Nood.

Met het internationale kantoor is er een nauwe samenwerking. Contacten verlopen met name via telefoon, mail of via persoonlijke bezoeken. Ook zijn er met regelmaat internationale samenkomsten zij het dat deze in 2021 nagenoeg alle online plaatsvonden (de in beginsel halfjaarlijkse directeurenconferentie op het centrale kantoor, waaraan de directeuren van alle landenorganisaties deelnemen, werd gecancelled, wél was er in september een kleinere bijeenkomst met alleen de Europese collega's). Ook zijn er meer individuele contacten met collega's van andere landenkantoren.

Met onder meer media en politici is er langs diverse kanalen contact. Kerk in Nood heeft een wekelijkse rubriek bij Radio Maria, die via DAB-radio en internet te ontvangen is, en levert met regelmaat ook een bijdrage aan Groot Nieuws Radio.

MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN

Kerk in Nood probeert niet alleen door verwezenlijking van haar eigen doelstellingen bij te dragen aan de maatschappij in Nederland en ver daarbuiten, maar ook op diverse andere manieren:

- De coronasituatie werd ook in het verslagjaar zeer serieus genomen. Niet alleen waren er op kantoor al direct de nodige maatregelen genomen, de oproep van de regering om zoveel mogelijk thuis te werken, werd ook gevolgd, gebruikmakend van hulpmiddelen zoals Microsoft Teams. De directie bevorderde dit en probeerde ook zelf het goede voorbeeld te geven.
- Door het gebruik van een slimme thermostaat met de mogelijkheid van bediening op afstand wordt geprobeerd om het energieverbruik zo laag mogelijk te houden; het maken van dienstreizen per auto wordt niet bevorderd; vanzelfsprekend werkt Kerk in Nood mee aan alle geldende maatregelen rond afvalscheiding en dergelijke.
- Een deel van personele formatie wordt ingevuld door medewerkers gedetacheerd vanuit de sociale werkvoorziening.
- Op iedere werkdag wordt er een middaggebed gebeden, waarvan het Angelus (Engel des Heren) en het gebed uit de eigen gebedskalender van Kerk in Nood deel uitmaken. Tot het uitbreken van de coronapandemie vond dit in de middag in de eigen huiskapel plaats, inmiddels gebeurt dit online zolang de coronasituatie daarom vraagt: zowel degenen die thuis werken als degenen die op kantoor zijn, bidden zo samen. Tijdens dit middaggebed bidden de aanwezige medewerkers en medewerkers onder meer voor de intenties van weldoeners en voor de noden van de Christenen in heel de wereld. Maandelijks wordt in de Sint Janskathedraal, die dicht bij het kantoor van Kerk in Nood gesitueerd is, de H. Mis in het bijzonder opgedragen voor alle levende en overleden weldoeners. Voor Kerk in Nood is ook dit een bijzondere manier om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Kerk in Nood is voor de financiering van haar activiteiten volledig afhankelijk van de geefbereidheid van haar weldoeners, zowel bij leven (giften) als na overlijden (erfenissen en legaten). Erfenissen en legaten zijn inmiddels een belangrijk deel van de inkomsten gaan uitmaken. Daarbij fluctueren deze inkomsten - die van nature een incidenteel karakter hebben - zeer, omdat één grote erfenis direct een groot verschil kan maken.

Kerk in Nood is dankbaar voor de vele trouwe weldoeners, maar weet dat veel van deze donateurs kerkbetrokken ouderen zijn. Dat houdt voor de toekomst een dubbel risico in: het aantal kerkbetrokken Nederlanders neemt af en hoe ouder iemand is, hoe groter de kans dat hij of zij binnen een relatief afzienbare tijd door overlijden ook als donateur zal wegvallen. Dat Kerk in Nood relatief veel kleinere donateurs heeft, maakt wel minder kwetsbaar voor korte-termijn-variaties in het aantal begunstigers.

Het winnen van nieuwe (trouwe) donateurs behoort tot de prioriteiten van Kerk in Nood want haar opdracht zal er in de toekomst zeker niet minder belangrijk op worden. Daarbij is het de overtuiging dat ook momenteel minder kerkbetrokken mensen en ook jongere generaties voor het helpen vervullen van deze opdracht gewonnen kunnen worden. In 2021 nam het aantal nieuwe donateurs toe, onder meer door een speciale actie daartoe aan het einde van het jaar. Dat laat onverlet dat er op dit punt wel een uitdaging ligt, te meer omdat het voor jonge mensen tegenwoordig minder vanzelfsprekend is om zich ook voor langere tijd te verbinden, zoals bij trouwe donateurs natuurlijk wel het geval is.

Bij het schrijven van dit verslag lijkt de crisis rondom het Coronavirus bedaad, maar is helaas een andere ernstige crisis aan de orde: de gevolgen van de invasie van Rusland in Oekraïne zal voor iedereen voelbaar worden. De inflatie is al enorm en andere economische gevolgen dreigen. De kosten zullen ook voor Kerk in Nood hoger worden en de bestedingsruimte van (potentiële) weldoeners geringer. Intussen waren deze weldoeners weer uiterst genereus, toen er een beroep op hen werd gedaan om de Kerk in Oekraïne te steunen, zodat de priesters, religieuzen en andere kerkmensen daar de vele vluchtelingen die een beroep op hen doen, kunnen blijven helpen en opdat zij ook pastorale hulp kunnen blijven leveren. Het is indrukwekkend om te zien hoe velen van hen, in uiterst moeilijke en vaak ook gevaarlijke omstandigheden bij hun mensen

blijven. Gezien de ervaringen in 2020 en 2021 mag worden verwacht dat de weldoeners van Kerk in Nood de medegelovigen in nood ook in 2022 bepaald niet zullen vergeten. Daarom is het aannemelijk dat, zelfs in een worst-case-scenario, ook deze crisis niet tot ernstige onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van Kerk in Nood zal hoeven te leiden.

Bij gelegenheid ontvangt Kerk in Nood ook contante geldmiddelen en daaraan is vanzelfsprekend een (fraude)risico verbonden. In verband met dit en met andere financiële risico's worden binnen Kerk in Nood procedures gehanteerd, die onder meer voorzien in het zogenoemde vier-ogen-principe.

Ontwikkelingen in de reputatie van de rooms-katholieke Kerk en van de goede-doelen-sector zijn van invloed op de reputatie van Kerk in Nood. Kerk in Nood heeft een goede reputatie en blijft er natuurlijk ook aan werken om deze te behouden.

FINANCIEEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

De financiële resultaten van 2021 doen dankbaar terugzien op het verslagjaar. De inkomsten lagen dankzij de vele weldoeners hoger dan in het voorgaande verslagjaar en hoger dan begroot. Daardoor was het ook mogelijk om maar liefst € 3.200.000 te bestemmen voor het internationale werk. Dit betekende natuurlijk een grote steun voor medegelovigen wereldwijd, via projecten in tal van landen in de wereld.

Het saldo van baten en lasten was in 2021 wel € 118.910 negatief (2020: € 27.805 negatief), maar dit resultaat is nagenoeg geheel te verklaren door de voorziening die moest worden genomen, vanwege onvoorziene verplichtingen uit hoofde van een pensioenregeling uit het verleden (deze wordt in de jaarrekening verder toegelicht). Normaliter wordt er een nihil resultaat begroot en dat gold ook voor 2020. Overigens is de afwijking daarvan in feite simpelweg een kwestie van timing, van de afdrachten ten behoeve van het internationale werk namelijk: het beleid is dat het verschil tussen inkomsten en eigen kosten volledig wordt afgedragen ten bate van het internationale werk. Daaruit worden immers de projecten ten behoeve van de noodlijdende Christenen wereldwijd gefinancierd.

De baten uit donaties en giften kwamen uit op € 2.130.882 (2020: 2.276.813) en waren daarmee aanmerkelijk hoger dan begroot (€ 1.990.000). Dit is reden voor grote dankbaarheid, aangezien dit bedrag daarmee maar in geringe mate lager lag dan in 2020, toen een speciale oproep, na de explosie in de haven van de Libanese hoofdstad Beiroet, een wel heel indrukwekkende stroom aan financiële blijken van steun te weeg bracht. Het hoge giftenniveau van 2021 was weer volledig aan de generositeit en de trouw van zovele weldoeners te danken. Het aantal actieve weldoeners/donateurs nam gedurende 2021 wel iets af. Met € 134.651 lag in het verslagjaar het totaalbedrag aan misintenties, mede dankzij enkele donateurs die hiervoor weer grote bedragen gaven, iets boven dat in het voorgaande jaar (2020: € 126.730) en flink bovenal dat in de begroting (€ 60.000). Misintenties zijn voor priesters in veel landen elders ter wereld een belangrijke bron om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien en dat geldt bijvoorbeeld in 'coronatijden' meer dan ooit. De (bruto-)baten uit legaten en erfstellingen kwamen uit op € 1.834.501. Dat was aanmerkelijk hoger dan in het voorgaande jaar (2020: € 1.380.176), en oversteeg ook de begroting (€ 1.400.000). De baten als resultaat verkopen artikelen ad € 24.171 (2020: € 34.900) namen af maar waren iets hoger dan begroot (€ 20.000), maar daarbij moet worden opgemerkt dat deze artikelen vooral worden aangeboden als service voor onze weldoeners. Per saldo kwamen de totale baten uit op € 4.115.347: hoger dan begroot (€ 3.470.000) en hoger dan in het voorgaande jaar (2020: € 3.817.597). De ontwikkeling van het totaalbedrag, besteed aan de doelstellingen, kon daardoor ook toenemen, zij het vanwege het - deels door incidentele factoren - hogere kostenniveau niet in dezelfde mate. Ook speelde een herziening van de verdeelsleutel van de algemene kosten in dit verband een rol (zie daarvoor de toelichting in de jaarrekening). De coronacrisis had voor Kerk in Nood tot gevolg dat vooral een aantal activiteiten op het gebied van voorlichting, informatie en inspiratie geen doorgang konden vinden. Dat was met name van invloed op de informatieactiviteiten. De afdrachten aan het internationale werk konden daarentegen op een hoger niveau dan in het voorgaande jaar uitkomen. Ten opzichte van de begroting was er zelfs sprake van een forse stijging: van € 2.413.000 naar, zoals hiervoor al aangegeven, € 3.200.000. (2020: € 3.000.000). Dat stemt tot grote dankbaarheid, want in veel landen hadden heel veel mensen in 2021 de steun heel hard nodig.

Kerk in Nood wil zich qua kengetallen houden aan de geaccepteerde richtlijnen voor goede doelen. Met wervingskosten van 9% van de baten en kosten beheer administratie van 7% van de lasten bleef Kerk in Nood ruim binnen de desbetreffende kaders (in de begroting ging het om 13% respectievelijk 7%). Het lager dan begrote percentage wervingskosten heeft niet alleen met de hogere baten te maken, maar ook met het feit dat het team een flink deel van het jaar vanwege ouderschapsverlof niet compleet was én dat een deel van de aandacht noodzakelijkerwijze moest uitgaan naar interne activiteiten. Deze waren er opgericht om in de toekomst nog effectiever te kunnen worden (onder meer implementatie van een nieuw CRM-systeem).

Het beleid is er primair op gericht om de baten uit donaties en giften te verhogen door het werven van nieuwe weldoeners/donateurs. Dat dient te gebeuren met een financieel gezonde en wendbare basisorganisatie. Het streven is en blijft immers om een zo groot mogelijk deel van de baten in te kunnen zetten voor de doelstellingen en vooral te kunnen afdragen ten behoeve van de projecten in zoveel landen waar Christenen onderdrukt en vervolgd worden of in pastorale nood verkeren.

TOEKOMST

Kerk in Nood maakt werk van een strategie om in deze tijd en in deze samenleving, met behoud van identiteit, haar doelstellingen te kunnen blijven realiseren. Dat laatste vraagt om de baten ten minste op niveau te houden. Daaraan is de opdracht verbonden om nieuwe donateurs te vinden en om de banden met de bestaande begunstigers te versterken. De eerste vraag aan alle weldoeners is en blijft overigens de vraag om hun gebed. Het jaar 2021 (evenals overigens nog een deel van 2022) stond mede in het teken van het laten landen van een aantal ingezette veranderingen en van het afronden van enkele implementatieprocessen. Het is de hoop en de verwachting dat daarvan in de loop van 2022 al de vruchten geplukt kunnen gaan worden.

De begroting voor 2022 is hierna in dit verslag opgenomen en kan als volgt worden toegelicht.

De inkomsten aan donaties zijn hoger begroot dan in het afgelopen jaar, in het licht van de ontwikkelingen in 2020 en 2021 en van het vertrouwen dat er in de ingezette acties is. Kerk in Nood werkt er intussen hard aan om ook nieuwe donateurs te winnen voor de goede en belangrijke zaak waar de organisatie voor staat: het steunen van Christenen in vervolging en grote pastorale nood. Zoals aangegeven in de paragraaf over risico's en onzekerheden kunnen de baten uit legaten en erfenissen sterk fluctueren en zijn daarmee een onzekere factor in de begroting. Het begrote bedrag is gebaseerd op het gerealiseerde niveau van desbetreffende baten in de afgelopen jaren met inachtneming van de nodige voorzichtigheid. Ook de eigen lasten zijn nagenoeg op hetzelfde niveau begroot als voor 2021 het geval was. De afdrachten ten behoeve van het internationale werk zijn het saldo van de eigen baten en lasten van Kerk in Nood in Nederland. Hogere baten zullen dan ook leiden tot een hogere bijdrage aan waar Kerk in Nood internationaal voor staat en dus de mogelijkheden vergroten om projecten wereldwijd te ondersteunen ten bate van vervolgte en in pastorale nood verkerende Christenen.

TEN SLOTTE

In een jaar dat zeker ook voor de weldoeners van het werk van Kerk in Nood niet gemakkelijk is geweest, gaven zij met hun opmerkelijke generositeit er blijk van in te zien dat juist nu veel medegelovigen elders in nog moeilijkere omstandigheden verkeren. Door hun gebed waren deze weldoeners hen tot steun en dankzij de financiële bijdragen van deze begunstigers kon Kerk in Nood hen bij de realisering van pastorale en andere projecten helpen: de lokale Kerk - priesters, religieuzen en andere kerkelijke werkers - werd het zo mogelijk gemaakt om de mensen ter plaatse in hun moeilijke omstandigheden te ondersteunen. Het waren alle weldoeners die het werk van Kerk in Nood ook in 2021 weer mogelijk maakten en dat stemt tot grote dankbaarheid.

BEGROTING 2022

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN

Begroot 2022

Baten uit donaties en giften	2.340.000	
Baten uit legaten en erfstellingen	1.400.000	
Baten uit misintenties	60.000	
Som van de geworven baten		3.800.000
Netto omzet verkopen artikelen	50.000	
Kostprijs van de verkopen artikelen	-30.000	
Baten als resultaat verkopen artikelen		20.000
Overige baten		0
Som van de baten		3.820.000

LASTEN

Besteed aan doelstellingen		
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	303.198	
Afdrachten t.b.v. het internationale werk	2.767.000	
Totaal besteed aan doelstellingen		3.070.198
Wervingskosten	502.401	
Kosten beheer en administratie	247.401	
		749.802
Som van de lasten		3.820.000

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

0

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Begroot 2022

Toevoeging / onttrekking (-) aan:		
Continuïteitsreserve		0
Bestemmingsreserve		0
Overige reserve		0
		0

KENGETALLEN

Besteding doelstellingen / Som van de baten	80%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	80%
Wervingskosten / Som van de baten	13%
Beheer en administratie / Som van de lasten	6%

Jaarrekening

BALANS (NA RESULTAATSBESTEMMING)

Alle bedragen zijn in euro's

ACTIVA

	31 december 2021	31 december 2020
Materiële vaste activa	69.670	74.131
Vorraden	34.734	30.177
Vorderingen en overlopende activa	200.392	554.374
Liquide middelen	409.341	533.058
Totaal activa	714.137	1.191.740

PASSIVA

Reserves en fondsen		
Reserves		
• continuïteitsreserve	322.946	441.952
• bestemmingsreserve	69.670	74.131
• overige reserves	34.734	30.177
	427.350	546.260
Fondsen		
• bestemmingsfondsen	25.044	20.044
Voorzieningen		
• pensioenverplichtingen	105.568	0
Kortlopende schulden	156.175	625.436
Totaal passiva	714.137	1.191.740

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Baten uit donaties en giften	2.130.882	1.990.000	2.276.813
Baten uit legaten en erfstellingen	1.834.501	1.400.000	1.380.176
Af: kosten legaten en erfstellingen	-8.858	0	-1.022
Baten uit misintenties	134.651	60.000	126.730
Som van de geworven baten	4.091.176	3.450.000	3.782.697
Netto omzet verkopen artikelen	59.023	50.000	67.571
Kostprijs van de verkopen artikelen	-34.852	-30.000	-32.671
Baten als resultaat verkopen artikelen	24.171	20.000	34.900
Som van de baten	4.115.347	3.470.000	3.817.597

LASTEN	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	367.296	359.786	418.246
Afdrachten t.b.v. internationale werk	3.200.000	2.413.000	3.000.000
Totaal besteed aan doelstellingen	3.567.296	2.772.786	3.418.246
Wervingskosten	378.428	452.312	267.467
Kosten beheer en administratie	288.533	244.902	159.689
	666.961	697.214	427.156
Som van de lasten	4.234.257	3.470.000	3.845.402
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-118.910	0	-27.805

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Toevoeging / onttrekking (-) aan:			
Continuïteitsreserve	-119.006	0	-16.588
Bestemmingsreserve	-4.461	0	-3.333
Overige reserve	4.557	0	-7.884
	-118.910	0	-27.805

KENGETALLEN	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Besteding doelstellingen / Som van de baten	87%	80%	90%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	84%	80%	89%
Wervingskosten / Som van de baten	9%	13%	7%
Beheer en administratie / Som van de lasten	7%	7%	4%

Toelichting

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is opgesteld conform richtlijn RJ650 van de Raad voor de Jaarverslaglegging, geldend voor fondsenwervende organisaties. Kerk in Nood is als stichting ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41080169 en heeft als statutaire zetel 's-Hertogenbosch. Het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) van Kerk in Nood is 002865841.

Bij beschikking van 4 januari 2008 is Kerk in Nood aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

TOEGEPASTE STANDAARDEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld staat, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs met aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. De daarbij gehanteerde afschrijvingspercentages zijn volgens binnen ACN gemaakte internationale afspraken en staan vermeld in de toelichting op de balans. Het voorgaande geldt zowel voor immateriële als materiële vaste activa.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de inkoopwaarde of lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa / passiva

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, bij de vorderingen voorzover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Kortlopende schulden

Schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Giften en donaties, niet zijnde erfenissen en legaten

Giften en donaties worden verantwoord als baten in het boekjaar van ontvangst.

Nalatenschappen

Erfenissen en legaten worden verantwoord in het jaar van ontvangst, respectievelijk in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, te weten het moment waarop ten aanzien van desbetreffende nalatenschap over een (goedgekeurde) definitieve Akte van Verdeling kan worden beschikt. In geval dat een verkregen nalatenschap belast is met vruchtgebruik, wordt bij waardering van die nalatenschap rekening gehouden met dat recht. 'Om niet' verkregen (on)roerende goederen en beleggingsportefeuilles worden z.s.m. in liquiditeiten omgezet en tot dan tegen 'verkrijgsprijs' (dus nihil) opgenomen.

Afdrachten t.b.v. het internationale werk

Afdrachten t.b.v. het internationale werk worden opgenomen in het boekjaar waarin deze naar het internationale kantoor zijn overgemaakt of wanneer tussen de beide kantoren is overeengekomen dat deze kort na balansdatum worden overgemaakt en nog in het desbetreffende boekjaar verantwoord zullen worden. Indien dat laatste het geval is, wordt de daarmee verbonden verplichting onder kortlopende schulden opgenomen.

Verkopen artikelen

Baten uit verkoop van artikelen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de vergoeding waarschijnlijk is, de levering op balansdatum is verricht en de kosten van de verkooptransactie vastgesteld zijn.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten louter debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Waardering vindt plaats op de bovenstaand toegelichte wijze.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Grond	Gebouw	Inventaris	Totaal
Stand per 31 december 2020				
Aanschafwaarde	45.378	118.645	46.906	210.929
Cumulatieve afschrijving	0	-93.632	-43.166	-136.798
Boekwaarde	45.378	25.013	3.739	74.130
Mutaties in boekwaarde				
Desinvesteringen tegen aanschafwaarde			-23.800	-23.800
Cum afschrijvingen desinvesteringen			23.800	23.800
Afschrijvingen		-2.779	-1.682	-4.461
	0	-2.779	-1.682	-4.461
Stand per 31 december 2021				
Aanschafwaarde	45.378	118.645	23.106	187.129
Cumulatieve afschrijvingen	0	-96.411	-21.048	-117.459
Boekwaarde	45.378	22.234	2.058	69.670

Afschrijvingspercentages:	
Grond	0,0%
Gebouw	2,5%
ICT (computerhardware en -software)	33,0%
Overige kantoorinventaris	25,0%

Bij grond en gebouw gaat het om de locatie Peperstraat 11-13 te 's-Hertogenbosch: het eigen kantoor van Kerk in Nood. Nu het nieuwe (gehuurde) CRM-systeem in gebruik is genomen, is het oude, in het verleden aangekochte, CRM-systeem gedesinvesteerd.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	31 december 2021	31 december 2020
Diverse depots	0	2.791
Vooruitbetaalde pensioenpremie	0	5.749
Transitoria	18.590	38.918
Te vorderen erfenissen en legaten	181.802	506.916
Totaal	200.392	554.374

Ultimo 2021 was duidelijk dat aan Kerk in Nood uit enkele nalatenschappen een bedrag van € 181.802 tezamen zou toekomen, terwijl de desbetreffende ontvangsten nog niet in het verslagjaar plaatsvonden. Daarom is dit bedrag als vordering in deze jaarrekening opgenomen.

LIQUIDE MIDDELEN	31 december 2021	31 december 2020
Kas	53	2.210
Bank- en spaartegoeden	409.288	530.848
Totaal	409.341	533.058

De liquide middelen zijn bestemd om direct aan te wenden ter realisering van de doelstellingen.

RESERVES	Continuïteits-reserve	Bestemm.-reserve	Overige reserves	Totaal
Stand 1 januari 2021	441.952	74.131	30.177	546.260
Mutatie in het boekjaar	-119.006	-4.461	4.557	-118.910
Stand 31 december 2021	322.946	69.670	34.734	427.350

Ten behoeve van de toekomstige verplichtingen kent Kerk in Nood een continuïteitsreserve. Deze is initieel minimaal een kwart (drie maanden) van de begrote operationele kosten. De hoogte ervan wordt beïnvloed door het resultaat van het boekjaar. De bestemmingsreserve wordt bepaald door de omvang van de materiële en immateriële vaste activa en dienen ter dekking ervan. De overige reserves worden bepaald door de omvang aan voorraad niet-verkochte artikelen en ter dekking daarvan.

Het resultaat over het boekjaar is dienovereenkomstig, volgens besluit van het stichtingsbestuur in haar vergadering van 19 april 2022, aan de reserves toegevoegd.

FONDSSEN**Fonds op naam**

Stand 1 januari 2021	20.044
Toevoeging	5.000
Stand 31 december 2021	25.044

De post bestemmingsfondsen betreft een fonds op naam ten behoeve van projecten die door de schenker zijn aangewezen.

VOORZIENINGEN**31 december 2021****31 december 2020**

Pensioenverplichtingen	105.568	0
------------------------	---------	---

Gebleken is dat er uit hoofde van een inmiddels beeindigde pensioenverzekering uit het verleden verplichtingen tot nabetalings aan de verzekeraar kunnen ontstaan. Deze verplichtingen ontstaan in een situatie zoals deze momenteel het geval is: van een lage rentestand namelijk. Op basis van bij de verzekeraar verkregen informatie en onder begeleiding van een ter zake kundig bureau is voor deze verplichtingen een voorziening bepaald.

KORTLOPENDE SCHULDEN**31 december 2021****31 december 2020**

Crediteuren	60.790	50.984
Afdrachten loonheffing	10.288	10.839
Te betalen pensioenpremie	6.616	0
Vakantiedagen	33.190	21.346
Vakantiegelden	16.147	16.147
Accountants- en administratiekosten	15.000	15.000
Afdracht aan internationale werk 'onderweg'	0	500.000
Reorganisatie	2.662	2.662
Afdrachten omzetbelasting	3.479	7.286
Overige schulden	8.003	1.172
Totaal kortlopende schulden	156.175	625.436

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. Op grond van de gewisheid dat er na de de jaarwisseling nog een bedrag van ruim € 500.000 uit twee erfenissen binnen zou gaan komen, werd in 2020 een afdracht ten bate van het internationale werk ter hoogte van dat bedrag toegezegd dat echter vanwege liquiditeitsredenen pas in het verslagjaar kon worden overgemaakt. In 2021 was er geen sprake van een vergelijkbare situatie.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Ultimo 2021 bezit de stichting een woning (in verhuurde staat) te Eindhoven, verkregen uit een erfstelling. De WOZ-waarde daarvan was in 2021 € 361.000. De waarde voor de balans is nihil. Bij een makelaarstaxatie van januari 2013 werd de waarde vastgesteld op € 250.000.

Aan het einde van een verslagjaar kan de situatie zich voordoen dat er erfenissen zijn waarvan (een voorschot van) de opbrengst en/of de definitieve Rekening en Verantwoording in het volgende jaar ontvangen wordt, nog vóór het opmaken van de jaarrekening. Dit is ook het geval bij de jaarrekening 2021. Het daarmee verbonden bedrag bedraagt € 54.708,20 (2020: € 144.209,70).

De stichting heeft op 13 mei 2016 een hypothecaire lening van € 226.394 als gift ontvangen van een weldoener. Op deze lening wordt maandelijks een bedrag ter hoogte van € 1.000 afgelost, dat als gift wordt aangemerkt. Per ultimo 2021 resteert een vordering van € 161.000.

TOELICHTING OP DE BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

TOELICHTING BATEN

Kerk in Nood ontving in 2021 haar baten louter van particulieren, inclusief aan particulieren verbonden fondsen en stichtingen, daaronder tevens begrepen orden en congregaties en andere kerkelijke instellingen zoals parochies. Kerk in Nood in Nederland hecht eraan om, zoals in internationaal verband is afgesproken, geen gelden van overheden aan te nemen.

Ten aanzien van de baten uit legaten en erfstellingen geldt dat voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het boekjaar worden verwerkt waarin ze worden ontvangen. Ook worden met voldoende zekerheid te verwachten uitbetalingen verwerkt, namelijk zodra van de desbetreffende nalatenschap de (goedgekeurde) definitieve akte van verdeling een feit is. Met eventuele rechten van vruchtgebruik wordt rekening gehouden.

De donaties lagen in het voorgaande verslagjaar op een opmerkelijk hoog niveau dankzij de grote vrijgevigheid na vooral de explosie in de haven van de Libanese hoofdstad Beiroet in de zomer van 2020. Toch kwamen de donaties in 2021 niet veel lager uit dan in het voorgaande jaar en duidelijk hoger dan begroot. De aanmerkelijk hogere inkomsten uit hoofde van nalatenschappen - die principieel niet zijn te voorzien - zorgden voor een toename van het inkomstentotaal.

TOELICHTING LASTEN (BESTEDINGEN)

	Besteed aan doelstellingen		Werving van baten	Beheer en administratie	Totaal werkelijk 2021	Totaal begroot 2021	Totaal werkelijk 2020
	Internationale activiteiten en projecten ACN / Kerk in Nood	Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat)					
Afdrachten t.b.v het internationale werk	3.200.000				3.200.000	2.413.000	3.000.000
Personeelskosten		165.265	206.293	206.292	577.850	500.000	463.441
Huisvestingskosten		5.930	7.402	7.402	20.735	21.000	17.799
Kantoor- en algemene kosten		58.679	73.246	73.246	205.170	135.000	147.320
Afschrijvingskosten		1.276	1.593	1.593	4.462	30.000	7.652
Nationale promoties		67.463	89.894		157.357	299.000	121.452
Internationale promoties		68.683			68.683	72.000	87.737
Totaal	3.200.000	367.296	378.428	288.533	4.234.257	3.470.000	3.845.401

De afdrachten vinden plaats naar het centrale kantoor van ACN (Aid to the Church in Need) International in Königstein i.T., Duitsland. Daar bevindt zich de projectafdeling van de internationale koepelorganisatie waarvan Kerk in Nood deel uitmaakt. Daar wordt over projectaanvragen beslist (in voorkomende gevallen na advies vanuit Nederland) en van daaruit wordt ook de voortgang van projecten gemonitord. Soms maakt Kerk in Nood als Nederlandse stichting ook rechtstreeks gelden naar projecten over en dat gebeurt dan op verzoek van het centrale kantoor. In 2021 was daarvan echter geen sprake. Er is een direct verband tussen de hoogte van de baten en van deze afdrachten: hoe hoger de baten, hoe meer afdrachten er mogelijk zijn en hoe meer projecten ten behoeve van Christenen in vervolging of pastorale nood er dus ook mogelijk gemaakt kunnen worden.

Conform richtlijn 650 worden kosten toegerekend aan (a) de doelstellingen, (b) werving van baten en (c) beheer en administratie. Toerekening vindt plaats op basis van de volgende grondslagen:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend op basis van een per 2021 geactualiseerde verdeelsleutel gebaseerd op het aantal fte's per categorie (voor de vergelijkende cijfers uit 2020 is de oude verdeelsleutel gehanteerd, zodat de relatie met de jaarrekening 2020 intact blijft):

Percentage van het totaal fte's besteed aan:	Sleutel 2021	Sleutel 2020
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat)	28,6%	45,0%
Werving baten	35,7%	29,9%
Beheer en administratie	35,7%	25,1%
Totaal	100,0%	100,0%

Directe wervingskosten en wervingskosten met een meer gemengd karakter, zoals kosten voor de internetsite en algemene advertenties, worden geheel toegeschreven aan de werving van baten. De internationale promoties, zoals de periodiek Echo der Liefde, en een deel van de nationale promoties, zoals gerichte informatiebulletins over specifieke gebieden, worden toegeschreven aan de doelstelling Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat).

Door de generositeit van de weldoeners kon Kerk in Nood een aanmerkelijk hoger dan begroot bedrag afdragen ten bate van het internationale werk. Dat bedrag kwam met € 3.200.000 (2020: € 3.000.000) bijna 7% hoger uit dan in 2020.

Het kostentotaal nam toe: deze toename deed zich voor zijn bij de personeelskosten - meer bepaald bij het onderdeel pensioenlasten en bij de kantoor- en algemene kosten. In belangrijke mate was er sprake van een incidenteel effect.

In 2021 waren er gemiddeld 5,6 (2020: 6,4) fte's werkzaam, na correctie voor het ouderschapsverlof van één van de medewerkers. Per ultimo 2021 was er daaronder één medewerker (0,9 FTE) die gedetacheerd is vanuit de sociale werkvoorziening (de kosten daarvan zijn opgenomen onder de overige personeelskosten). Onder de vermelde fte's zijn niet de vrijwillige krachten opgenomen, waarop Kerk in Nood gelukkig ook een beroep kan doen. Fte staat voor Full time equivalent: daarbij gaat het om het aantal medewerker(st)ers, omgerekend naar voltijdsaanstellingen (o.b.v. een 38-urige werkweek).

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Salariskosten	318.982	345.000	313.070
Pensioenlasten	153.670	40.000	38.786
Sociale lasten	61.682	69.000	65.254
Overige personeelskosten	43.516	46.000	46.331
Totaal personeelskosten	577.850	500.000	463.441

Tot en met 2019 had Kerk in Nood voor haar medewerk(st)ers een eigen pensioenregeling bij een verzekeraar. Per 2020 is Kerk in Nood aangesloten bij pensioenfonds PFZW. De kleine lettertjes van de pensioenregeling uit het verleden blijken een passage te bevatten die kan leiden tot een navordering bij een zeer lage rente. Dat is nu aan de orde. In overleg met een ter zake kundig adviseur is een voorziening voor dergelijke navorderingen bepaald. De hoogte daarvan bedraagt € 112.184 en dit verklaart de toename van de pensioenlasten en daarmee ook van het totaal van de personeelskosten. Overigens werd het effect daarvan onder meer gecompenseerd door een periode van onbetaald ouderschapsverlof van één van de medewerkers.

In de kantoor- en algemene kosten zijn de deels eenmalige kosten opgenomen van de vervanging van de CRM- en boekhoudsystemen van Kerk in Nood. Naast een incidenteel effect, is er ook een meer structureel effect: het nieuwe systeem is niet gekocht, maar wordt gehuurd (wat aan de andere kant mede een verklaring vormt voor de veel lager dan begrote afschrijvingskosten).

De coronapandemie had weer grote invloed op de 'externe' activiteiten die Kerk in Nood kon ondernemen. Zo moesten de 'Avonden van de Martelaren' omgezet worden naar een onlinevariant en kon in de loop van het jaar maar één 'fysieke' lezing op locatie worden gegeven. Wel bleek de beoogde Kerk-in-Noodinspiratiedag door te kunnen gaan, maar de kosten daarvan konden dankzij een aangegane samenwerking relatief beperkt blijven. Veel activiteiten bleken echter in 2021 toch nog geen doorgang te kunnen vinden en dat had ook invloed op de kosten, zoals te zien is in de post nationale promoties.

Voor een toelichting op de afschrijvingskosten zij verwezen naar de toelichting op de balans, waar het gaat over de vaste activa.

Kerk in Nood heeft een toezichthoudend bestuur met onbezoldigde bestuursleden. De gevolgmachtigd directeur is in dienst van Kerk in Nood en ontvangt een salaris. Sinds 1 september 2019 is drs. P.A.M. Broeders, di. de directeur. Zijn jaarinkomen bedroeg in 2021 € 99.818 en het werkgeversdeel in zijn pensioenpremie € 11.115. Het jaarinkomen van de directeur is door het bestuur in 2019 vastgesteld overeenkomstig functiegroep F volgens de toen geldende Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties en past daarbinnen. Het betrof gedurende het gehele boekjaar een voltijdsaanstelling. Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Voorzover in de arbeidsovereenkomst niet anders bepaald, geldt voor alle medewerkers inclusief de directie onverkort de eigen rechtspositieregeling van Kerk in Nood, gebaseerd op die van het bisdom van 's-Hertogenbosch, welke onder meer in een wachtgeldregeling voorziet. In de Regeling beloning directeur van goededoelenorganisaties geldt naast de maximering van het jaarinkomen ook een absoluut maximum voor de navolgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen; belaste vergoedingen/bijtellings; werkgeversbijdrage pensioen; overige beloningen op termijn. Daaraan wordt binnen Kerk in Nood voldaan. De bezoldiging van de overige medewerk(st)ers met een dienstverband (evenals van de gedetacheerden) ligt onder het bezoldigingsniveau van de directie.

GEBEURTENISSEN NA BELANSDATUM

Tijdens het opstellen van deze jaarrekening lijkt de crisis rondom het Coronavirus voorbij. Gebleken is dat deze crisis ook in 2021 geen negatief effect heeft gehad op de inkomsten. Nu verkeert de wereld echter in een andere, ernstigere crisis ten gevolge van de inval van Rusland in Oekraïne. Kerk in Nood steunt al jaren de Oekraïense Kerk en die steun is nu geïntensiveerd, onder meer om de grote stroom vluchtelingen die in eigen land blijven te kunnen helpen en opvangen. Met grote welwillendheid zijn in de afgelopen tijd de oproepen beantwoord om dit mogelijk te maken. Hoe de crisis, die in West-Europa ook tot een economische crisis dreigt te worden, langere termijn gaat uitwerken op het niveau van de giften die Kerk in Nood in ontvangst mag nemen, is nu nog niet in te schatten. Wel is er vanweg de hoge inflatie een kostenstijging te verwachten. Naar de mening van de directie zal de impact van het een en ander sowieso toch niet van dien aard zijn, dat deze tot ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit van de organisatie zou hoeven te leiden. In het ernstigste geval zullen de afdrachten ten behoeve van het internationale werk, waaruit ook de projecten wereldwijd worden gefinancierd, belangrijk kunnen dalen tot onder het begrote bedrag. Kerk in Nood zal echter haar werk kunnen blijven doen.

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-650 'Fondsenwervende instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 - De balans per 31 december 2021
- 2 - De staat van baten en lasten over 2021; en
- 3 - de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van het bestuur
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur in overeenstemming met RJ-650 “Fondsenwervende instellingen”.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-650 ‘Fondsenwervende instellingen’. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oss, 19 april 2022

WvG Accountants B.V.

J.P. Wouterse RA

